

ABC STRAŻAKA OCHOTNIKA

**REGULAMIN
ODZNACZEŃ, ODZNAK
I WYRÓŻNIEŃ**

**ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**REGULAMIN
ODZNACZEŃ,
ODZNAK
I WYRÓŻNIEŃ**

Obowiązuje na podstawie uchwały nr 23/VI/2009
Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP
z dnia 12 marca 2009 roku
z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 roku.

Warszawa, marzec 2009 r.

WSTĘP

Ochotniczy ruch strażacki chlubnie zaznaczył swoje istnienie na kartach historii narodu i państwa polskiego. Przykłady poświęcenia w niesieniu ratunku i pomocy są udziałem licznej rzeszy strażaków ochotników, którzy swoją działalnością zyskują uznanie społeczne. Walka z żywiołem ognia i sił przyrody, ratowanie zdrowia, życia i mienia w obliczu wypadków, katastrof oraz zdarzeń losowych, to tylko część działalności Ochotniczych Straży Pożarnych. Członkowie OSP ponadto uczestniczą w kultywowaniu tradycji i dorobku kulturalnego. Swoją pracą i opieką docierają do młodzieży, którą organizują we wspólnym działaniu dla dobra rodziny, środowiska i kraju. Wypełniając społeczną powinność strażacy ochotnicy spotykają się z życzliwym zainteresowaniem szerokiego grona sympatyków i dobroczyńców, którzy wspierają realizację celów ochotniczych straży pożarnych i ich Związku.

Te wysoce pozytywne przykłady postaw strażaków ochotników, a także osób ich wspomagających znajdują uhonorowanie między innymi w przyznawanych im przez władze państwowe odznaczeniach.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP nadaje odznaczenia, odznaki i wyróżnienia członkom OSP, działaczom Związku oraz osobom i instytucjom współuczestniczącym w realizacji zadań społecznego ratownictwa oraz przedsięwzięć programowych Związku.

Rodzaje odznaczeń, odznak i wyróżnień, ich opis i wzory oraz zasady ich nadawania określa niniejszy regulamin.

ODZNACZENIA

1. ZŁOTY ZNAK ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
2. MEDAL HONOROWY im. BOLESŁAWA CHOMICZA
3. MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”

ODZNAKI

4. „STRAŻAK WZOROWY”
5. „ZA WYSŁUGĘ LAT”
6. „MŁODZIEŻOWA DRUŻYNA POŻARNICZA”

WYRÓŻNIENIA

7. DYPLOM UZNANIA
8. LIST POCHWALNY

ZASADY NADAWANIA ODZNACZEŃ, ODZNAK I WYRÓŻNIEŃ

9. Odznaczenia, odznaki i wyróżnienia nadawane są przez Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP oraz prezydium zarządów oddziałów Związku, zgodnie z kompetencjami określonymi w regulaminie.
10. Właściwe prezydium zarządów oddziałów ZOSP RP podejmuje uchwały w sprawach nadawania oraz opiniowania wniosków o nadanie odznaczeń, odznak i wyróżnień.
11. Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP nadaje:
  - 1) ZŁOTY ZNAK ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RP,
  - 2) MEDAL HONOROWY im. BOLESŁAWA CHOMICZA,
  - 3) MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”,
  - 4) WYRÓŻNIENIAz własnej inicjatywy, na wniosek OSP lub prezydium zarządu oddziału ZOSP RP, pozytywnie zaopiniowany przez prezydium zarządów oddziałów ZOSP RP wyższego stopnia.
12. ZŁOTY ZNAK ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RP i MEDAL HONOROWY im. BOLESŁAWA CHOMICZA Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP nadaje:
  - 1) ochotniczym strażom pożarnym i członkom OSP,
  - 2) oddziałom i działaczom Związku,
  - 3) strażakom i pracownikom cywilnym PSP,
  - 4) osobom, instytucjom i organizacjom szczebla centralnego współpracującym i wspomagającym Związek OSP RP w realizacji celów statutowych,
  - 5) cudzoziemcom, w tym przedstawicielom współpracujących ze Związkiem OSP RP zagranicznych organizacji pożarniczych (ratowniczych),
  - 6) pracownikom Związku OSP RP.
13. MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA” Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP nadaje:
  - 1) ochotniczym strażom pożarnym,
  - 2) oddziałom Związku OSP RP,
  - 3) strażakom i pracownikom cywilnym Państwowej Straży Pożarnej,
  - 4) osobom, instytucjom i organizacjom szczebla centralnego współpracującym i wspomagającym Związek OSP RP w realizacji celów statutowych,
  - 5) cudzoziemcom, a w tym przedstawicielom współpracujących ze Związkiem OSP RP zagranicznych organizacji pożarniczych (ratowniczych),
  - 6) pracownikom Biura Zarządu Głównego Związku OSP RP.
14. Wyróżnienia Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP nadaje:
  - 1) ochotniczym strażom pożarnym,
  - 2) działaczom władz Związku,
  - 3) działaczom oddziałów wojewódzkich Związku OSP RP,
  - 4) strażakom i pracownikom cywilnym Państwowej Straży Pożarnej,
  - 5) osobom, instytucjom i organizacjom szczebla centralnego współpracującym i wspomagającym Związek w realizacji celów statutowych,
  - 6) cudzoziemcom, a w tym przedstawicielom współpracujących ze Związkiem zagranicznych organizacji pożarniczych (ratowniczych),
  - 7) pracownikom Związku OSP RP.

15. Prezydium zarządu oddziału wojewódzkiego Związku OSP RP nadaje:
  - 1) MEDAL „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”,
  - 2) WYRÓŻNIENIAz własnej inicjatywy, na wniosek OSP, lub prezydium zarządu oddziału niższego stopnia Związku OSP RP, pozytywnie zaopiniowany przez prezydium zarządów oddziałów ZOSP RP wyższego stopnia.
16. Odznaczenia i wyróżnienia wskazane w pkt. 15 prezydium zarządu oddziału wojewódzkiego Związku OSP RP nadaje osobom, instytucjom i organizacjom z terenu województwa, w tym:
  - 1) członkom ochotniczych straży pożarnych,
  - 2) działaczom Związku OSP RP,
  - 3) strażakom i pracownikom cywilnym Państwowej Straży Pożarnej,
  - 4) osobom, instytucjom i organizacjom wspomagającym ochotnicze straże pożarne i oddziały Związku w wykonywaniu zadań ratowniczych oraz realizacji celów Związku,
  - 5) pracownikom Związku OSP RP.
17. Prezydium zarządu oddziału powiatowego Związku OSP RP nadaje:
  - 1) ODZNAKĘ „STRAŻAK WZOROWY”,
  - 2) WYRÓŻNIENIAz własnej inicjatywy, na wniosek prezydium zarządu oddziału gminnego (równorzędnego) Związku, lub na wniosek OSP pozytywnie zaopiniowany przez prezydium oddziału gminnego (równorzędnego) ZOSP RP.
18. Odznakę „STRAŻAK WZOROWY” prezydium zarządu oddziału powiatowego Związku OSP RP nadaje członkom ochotniczych straży pożarnych z terenu powiatu.
19. Wyróżnienia prezydium zarządu oddziału powiatowego Związku OSP RP nadaje osobom, instytucjom i organizacjom z terenu powiatu, w tym:
  - 1) działaczom oddziałów gminnych Związku,
  - 2) strażakom i pracownikom cywilnym komendy powiatowej (miejskiej) PSP,
  - 3) osobom, instytucjom i organizacjom współpracującym i wspomagającym oddział powiatowy Związku w realizacji celów Związku,
  - 4) pracowników Związku OSP RP.
20. Prezydium zarządu oddziału gminnego (równorzędnego) Związku OSP RP nadaje:
  - 1) ODZNAKĘ „ZA WYSŁUGĘ LAT”,
  - 2) ODZNAKĘ „MŁODZIEŻOWA DRUŻYNA POŻARNICZA”,
  - 3) WYRÓŻNIENIAz własnej inicjatywy, na wniosek zarządu OSP albo rady Harcerskiej Drużyny Pożarniczej (HDP).
21. Odznaki wymienione w pkt. 20 ppkt 1 i 2 prezydium zarządu oddziału gminnego (równorzędnego) Związku OSP RP nadaje odpowiednio:
  - 1) członkom ochotniczych straży pożarnych,
  - 2) członkom młodzieżowych i harcerskich drużyn pożarniczych z terenu gminy.
22. Wyróżnienia, prezydium zarządu oddziału gminnego Związku OSP RP nadaje osobom, instytucjom i organizacjom z terenu gminy, w tym:
  - 1) ochotniczym strażom pożarnym,
  - 2) członkom ochotniczych straży pożarnych,

- 3) strażakom i pracownikom cywilnym Państwowej Straży Pożarnej,
  - 4) osobom, instytucjom i organizacjom współpracującym i wspomagającym oddział gminny w realizacji celów Związku.
  - 5) pracowników Związku OSP RP.
23. Prezydium zarządu oddziału Związku OSP RP lub zarząd OSP wnosząc o nadanie odznaczenia lub odznaki „STRAŻAK WZOROWY” podejmują stosowną uchwałę ze wskazaniem komu i jakie odznaczenie lub odznakę proponują nadać oraz wystawiają imienny wniosek według wzoru określonego w załączniku nr 1 do regulaminu (format A-5).
- 1) Wniosek o nadanie odznaczenia dla zbiorowości prezydium wystawiają według wzoru określonego w załączniku nr 2 do regulaminu (format A-5).
24. W sprawach o nadanie odznak „Za Wysługę Lat” i „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” stosuje się wnioski, których wzór określa załącznik nr 3 do regulaminu.
25. Wnioski o nadanie odznaczenia, odznaki lub wyróżnienia w uzasadnieniu powinny zawierać informacje o numerze i dacie podjęcia uchwały dotyczącej tego wniosku. Wnioski wraz z uchwałą o nadanie odznaczenia, odznaki lub wyróżnienia składa się do uprawnionego do jej nadania prezydium zarządu oddziału Związku OSP RP na dwa miesiące przed przewidywanym terminem wręczenia.
26. Wnioski w sprawach odznaczeń, odznak i wyróżnień nadawanych przez Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP składają prezydium zarządów oddziałów wojewódzkich Związku lub za ich pośrednictwem:
- 1) zarządy ochotniczych straży pożarnych (dla osób, instytucji lub organizacji),
  - 2) prezydium zarządów oddziałów gminnych (równorzędnych) Związku (dla osób, instytucji i OSP),
  - 3) prezydium zarządów oddziałów powiatowych Związku (dla osób, instytucji, oddziałów gminnych i OSP).
27. Wnioski, o których mowa w pkt. 26 (np. wniosek OSP o nadanie Złotego Znaku Związku OSP RP jej członkowi), powinny być skierowane do Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP za pośrednictwem prezydium zarządu oddziału wojewódzkiego Związku po zaopiniowaniu przez prezydium zarządów oddziałów Związku: gminnego (równorzędnego), powiatowego i wojewódzkiego.
28. W sprawach wniosków na odznaczenia, odznaki i wyróżnienia przyznawane przez prezydium: zarządu oddziału wojewódzkiego i powiatowego Związku OSP RP postanowienia pkt. 26 i 27 stosuje się odpowiednio.
29. Wnioski o nadanie odznaczeń, odznak i wyróżnień dla strażaków i pracowników cywilnych jednostek organizacyjnych PSP, kierownicy tych jednostek składają do właściwych terytorialnie zarządów oddziałów Związku OSP RP.
30. Prezydium zarządu oddziału Związku OSP RP uprawnione do nadawania odznaczenia, odznaki lub wyróżnienia może odstąpić od ich nadania (rozpatrzyć wniosek negatywnie) w przypadku:
- 1) braku wymaganych opinii,
  - 2) braku spełnienia przez kandydata warunków określonych w regulaminie,

- 3) ujawnionego sprzeniewierzenia się celom Związku lub godności członka OSP przez kandydata do odznaczenia (wyróżnienia),
- 4) wyczerpania na dany okres czasu limitu odznaczeń i odznak.

WARUNKI NADAWANIA ODZNACZEŃ, ODZNAK I WYRÓŻNIEŃ

31. Złoty Znak Związku OSP RP nadawany jest za długoletnią aktywną działalność w ochotniczej straży pożarnej lub w Związku OSP RP. Odznaczeniem tym mogą być uhonorowani: działacze Związku OSP RP, członkowie OSP, osoby, instytucje, organizacje i oddziały Związku OSP RP, które w sposób znaczący zastąpiły się dla działalności Związku, jak również ochotnicze straże pożarne o co najmniej 100-letniej działalności.
32. Działacze Związku OSP RP, członkowie OSP, oddziały Związku OSP RP, osoby, instytucje lub organizacje przewidziane do uhonorowania Złotym Znakiem Związku OSP RP powinny posiadać od co najmniej 5-ciu lat Złoty Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”.
33. Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza nadawany jest za zasługi dla rozwoju i umacniania Związku OSP RP oraz ochotniczych straży pożarnych. Medal ten mogą otrzymać OSP i ich członkowie, działacze Związku oraz osoby, instytucje i organizacje. Medalem tym mogą być uhonorowane oddziały Związku wyróżniające się w realizacji celów Związku.
34. Osoby, instytucje, organizacje, oddziały Związku i OSP przewidziane do Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza powinny posiadać od co najmniej 5-ciu lat Złoty Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”, a OSP dodatkowo legitymować się 80-letnią działalnością.
35. Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza powinien być nadawany i wręczany głównie z okazji obchodów jubileuszy OSP i Związku OSP RP.
36. W sytuacjach szczególnych, Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP może odstąpić od warunku określonego w pkt. 32 i 34 regulaminu.
37. Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” nadawany jest za wyróżniającą się działalność na rzecz ochrony przeciwpożarowej. Medal dzieli się na trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty. Medalem tym mogą być odznaczone osoby, instytucje i organizacje w tym OSP, ich członkowie oraz działacze Związku OSP RP.
38. Warunkiem nadania Brązowego Medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” członkowi jednostki operacyjno-technicznej (zespołu ratowniczego) OSP biorącemu bezpośredni udział w działaniach ratowniczych jest posiadanie odznaki „Strażak Wzorowy” od co najmniej 3 lat, a osobom, instytucjom, organizacjom po okresie co najmniej 5-letniej działalności lub współpracy z OSP lub Związkiem OSP RP. Pozostali członkowie OSP mogą mieć nadany medal po co najmniej 5-ciu latach działalności od osiągnięcia pełnoletności.
39. Warunkiem nadania odznaczenia wyższego stopnia jest posiadanie odznaczenia niższego stopnia przez co najmniej 5 lat.
40. W sytuacjach szczególnych prezydium zarządów: głównego i wojewódzkiego ZOSP RP, mogą odstąpić od warunków określonych w pkt. 38 i 39.

41. Ochotnicze straże pożarne wyróżniające się aktywną działalnością mogą być uhonorowane medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa”. Stopień medalu odpowiada jubileuszowi:
- 1) za działalność co najmniej 25 letnią – medal brązowy,
  - 2) za działalność co najmniej 50 letnią – medal srebrny,
  - 3) za działalność co najmniej 75 letnią – medal złoty
42. 1) Odznaka „Strażak Wzorowy” może być nadawana tylko członkom jednostki operacyjno-technicznej (zespołu ratowniczego) OSP za wzorową działalność, zaangażowanie i godną postawę społeczną.
- 2) Członek jednostki operacyjno-technicznej (zespołu ratowniczego) OSP biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych przewidziany do nadania tej odznaki powinien mieć złożone zgodnie ze statutem OSP przyrzeczenie (ślubowanie) członka czynnego (zwyczajnego) OSP, posiadać wykształcenie odpowiadające aktualnie pełnionej funkcji oraz co najmniej trzyletni staż w działalności ratowniczo-gaśniczej.
43. Odznaka „Za Wystęgę Lat” przewidziana jest dla członków ochotniczych straży pożarnych, młodzieżowych i harcerskich drużyn pożarniczych oraz działaczy Związku OSP RP, wykazujących się działalnością przez co najmniej pięć lat. Odznaka uzupełniana jest w cyklu pięcioletnim oznaczeniem liczby lat działalności w OSP.
44. Odznaka „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” jest wyróżnieniem nadawanym członkom młodzieżowych i harcerskich drużyn pożarniczych za aktywną działalność w drużynie przy ochotniczej straży pożarnej.
45. Odznaka posiada trzy stopnie:
- 1) pierwszy stopień – brązowa,
  - 2) drugi stopień – srebrna,
  - 3) trzeci stopień – złota.
46. Odznaka „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza”:
- 1) pierwszego stopnia – może być nadana po złożeniu ślubowania i posiadaniu co najmniej rocznego stażu w drużynie,
  - 2) drugiego stopnia – może być nadana po upływie co najmniej dwóch lat od uzyskania odznaki pierwszego stopnia,
  - 3) trzeciego stopnia – może być nadana po upływie co najmniej dwóch lat od uzyskania odznaki drugiego stopnia.
47. Członkom MDP w wieku 17 – 18 lat po złożeniu ślubowania i co najmniej półrocznym okresie wykonywania funkcji instruktorskich w szkoleniu drużyny można nadać brązową odznakę MDP.
48. Złota odznaka MDP może być przyznawana ustanowionym przez zarządy OSP opiekunom MDP lub działaczom Związku OSP RP będącym członkami komisji d/s młodzieży zarządów oddziałów Związku OSP RP wszystkich szczebli – posiadającym co najmniej trzyletni staż działalności w takim charakterze. Uchwałę w tym zakresie podejmuje właściwe prezydium zarządu oddziału gminnego (równorzędnego) Związku OSP RP.
49. 1. Złoty Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” może być nadany osobie fizycznej dwukrotnie, natomiast instytucjom, organizacjom, oddziałom Związku i OSP tylko jeden raz.

2. Nadanie złotego medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” po raz drugi, może nastąpić po upływie conajmniej 5-ciu lat od nadania takiego po raz pierwszy.
  3. Nadanie powtórnie złotego medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” następuje na mocy uchwały prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP podjętej z własnej inicjatywy lub na wniosek prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP.
  4. Powtórne nadanie złotego medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” oznacza się poprzez nałożenie na wstążkę już posiadanego medalu okucia, w kształcie gładkiej, złoczonej matowej listewki szerokości 5 mm z polerowanymi krawędziami.
50. Jeżeli osoba odznaczona zmarła przed wręczeniem jej odznaczenia lub odznaki przekazuje się je najbliższej rodzinie.
51. 1. Zmarłym szczególnie zasłużonym w działaniach na rzecz OSP lub Związku oraz poległym w działaniach ratowniczo-gaśniczych mogą być nadawane odznaczenia i odznaki z pominięciem postanowień regulaminu.
2. W razie nadania odznaczenia pośmiertnie stosuje się sposób dekoracji ustalony w Ceremoniale OSP.
52. Dyplom uznania przyznawany jest zgodnie z uprawnieniami osobom, instytucjom i organizacjom za aktywną działalność wspomagającą realizację celów Związku OSP RP.
53. List pochwalny przewidziany jest dla ochotniczych straży pożarnych i ich członków wyróżniających się w działalności statutowej.

POZBAWIENIE ODZNACZEŃ I ODZNAK

54. Prezydium, które nadało odznaczenie lub odznakę z własnej inicjatywy, na wniosek innego prezydium zarządu oddziału Związku albo zarządu OSP, może podjąć uchwałę o ich pozbawieniu w razie stwierdzenia, że:
- 1) nadanie odznaczenia lub odznaki nastąpiło w wyniku wprowadzenia w błąd,
  - 2) odznaczony dopuścił się czynu, wskutek którego stał się niegodny odznaczenia lub odznaki,
  - 3) odznaczony został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych.
55. Uchwała o pozbawieniu może dotyczyć wszystkich lub tylko niektórych odznaczeń, odznak lub wyróżnień.

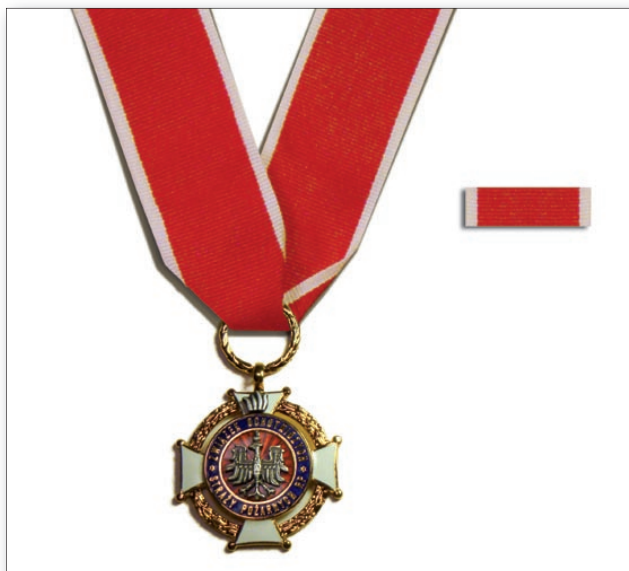
OPISY I WZORY ODZNACZEŃ I ODZNAK

56. Złoty Znak Związku OSP RP jest krzyżem równoramiennym, zakończonym na rogach ramion kulkami. Krzyż o wymiarach 41 mm x 41 mm na krawędziach ma 1 mm pasek. Wykonany jest z metalu koloru złotego. Ramiona krzyża pokryte są białą emalią w złoconym obramowaniu. W środku krzyża, na okrągłej czerwonej emaliowanej tarczy, umieszczony jest orzeł jagielloński z metalu koloru srebrnego, z otokiem koloru jasnogrnatowego oraz z napisem: ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH * STRAŻY POŻARNYCH RP *. Na tle górnego ramienia krzyża, nad środkową częścią tarczy, umieszczony jest płomień z metalu koloru srebrnego. Pomiędzy ramionami krzyża wieniec ze stylizowanych liści laurowych o szerokości 5 mm z metalu koloru złotego. Rewers gładki.
- 1) odznaczenie dla osób indywidualnych zawieszane się na wstążce o szerokości 38 mm, koloru czerwonego z białymi paskami o szerokości 4 mm, umieszczonymi na krawędziach wstążki. Wzór legitymacji nadania

- Złotego Znak Związku określa załącznik nr 4 do regulaminu.
- 2) odznaczenie dla zbiorowości. posiadających sztandary zawiesza się pod kokardą wstążki o szerokości 38 mm, koloru czerwonego z białymi paskami o szerokości 4 mm umieszczonymi na krawędziach wstążki. Wstążka ma dwa warkocze o długości po 100 cm każdy zakończone złotymi frędzlami. Razem z odznaczeniem wręczany jest w ozdobnej oprawie dyplom potwierdzający nadanie Złotego Znak Związku. Wzór dyplomu potwierdzającego nadanie Złotego Znak Związku określa załącznik nr 5 do regulaminu.
  - 3) odznaczenie dla zbiorowości nie posiadających sztandarów wręcza się w etui razem z dyplomem w ozdobnej oprawie, potwierdzającym nadanie Złotego Znak Związku.

Zdj. 1 Złoty Znak Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP

Zdj. 2 Złoty Znak Związku OSP RP na wstążce dla osoby indywidualnej i baretki.

Zdj. 3 Złoty Znak Związku OSP RP na wstążce dla zbiorowości posiadających sztandary.

Zdj. 4 Miejsce wpięcia Złotego Znak Związku OSP RP w koluszek na drzewcu sztandaru.

Zdj. 5. Złoty Znak Związku umieszczony w etui (dla instytucji, organizacji, oddziałów Związku i OSP) nie posiadających sztandarów.

57. Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza ma kształt okrągłej tarczy o średnicy 70 mm i wykonany jest z metalu koloru srebrnego oksydowanego. Na awersie medalu wykonany jest w płaskorzeźbie wizerunek przedstawiający popiersie pierwszego prezesa Głównego Związku Straży Pożarnych RP, a obok napis w trzech wierszach: BOLESŁAW/CHOMICZ/1878 – 1959. Na rewersie odznaczenia umieszczone są akcesoria strażackie (dwa hełmy, dwa bosaki, drabina, toporek, prądownica, dzwon, sygnałówka). W dolnej części znajduje się wizerunek Znak Związku OSP RP, a pod nim napis: BOGU NA CHWAŁĘ – LUDZIOM NA POŻYTEK. W prawej, bocznej części rewersu umieszczono półkolisty stylizowane liście dębu. Odznaczenie jest wręczane w etui z dyplomem w ozdobnej oprawie potwierdzającym nadanie medalu. Wzór dyplomu potwierdzającego nadanie Medalu określa załącznik nr 6 do regulaminu.

Zdj. 6 Awers i rewers Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza

Zdj. 7 Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza umieszczony w etui.

58. Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” ma kształt okrągłej tarczy o średnicy 30 mm, z krawędzią o szerokości 1 mm wykonanej z metalu odpowiedniego koloru; złotego, srebrnego i brązowego. Na awersie medalu wykonana jest w płaskorzeźbie postać greckiej bogini ognia – Hestii, stojącej na liściach laurowych i opartej prawą ręką na tarczy z pochodnią. W lewej ręce trzyma liść wawrzynu nad napisem w czterech wierszach ZA/ZASŁUGI/DLA/POŻARNICTWA.

Na rewersie oznaki widnieje orzeł jagielloński oparty na skrzyżowanych toporkach w obramowaniu wieńca szerokości 3 mm ze stylizowanych liści laurowych.

W górnej części w półkolu napis: ZW. OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RP. Medal noszony jest na białej wstążce szerokości 35 mm z czerwonym paskiem o szerokości 15 mm, umieszczonym symetrycznie pośrodku wstążki. Wzory legitymacji medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” określa załącznik nr 7 do regulaminu.

1) odznaczenie dla zbiorowości wręcza się odpowiednio jak w pkt. 56 ust. 2 i 3 niniejszego Regulaminu. Wzór dyplomu nadania srebrnego medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” określa załącznik nr 8 do regulaminu.

Zdj. 8 Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” w trzech stopniach (awersy medali brązowego i złotego i rewers medalu srebrnego) oraz baretki.

Zdj. 9 Oznaczenie nadania złotego medalu „Za Zasługi dla Pożarnictwa” przyznanego po raz drugi i baretka.

Zdj. 10 Brązowy medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa” w ozdobnym etui (dla instytucji, organizacji, oddziałów Związku i OSP) nie posiadających sztandarów.

59. Odznaka „Strażak Wzorowy” składa się z równoramiennego trójkąta wykonanego z metalu, którego lewa połowa pokryta jest emalią czerwoną, a prawa – granatową (patrząc na odznakę).

U góry trójkąta profil głowy strażaka w hełmie, niżej napis w dwóch wierszach: STRAŻAK/WZOROWY.

Na tle trójkąta dwa skrzyżowane toporki. Na trójkąt nałożony jest wieniec laurowy z metalu koloru złotego. Wzór legitymacji odznaki „Strażak Wzorowy” określa załącznik nr 9 do regulaminu.

Zdj 11 Odznaka „Strażak Wzorowy”

60. Odznaka „Za Wystugę Lat” jest wymienną, okrągłą tarczą o średnicy 24 mm, wykonaną z metalu koloru złotego, nakładaną na złotą podkładkę. U góry podkładki widnieje hełm strażacki a dołu nasada prądownicy. Tarcza umieszczona

jest na tle dwóch skrzyżowanych toporków. Na otoku podkładki wieniec z liści laurowych szerokości 5 mm zwięzający się do góry.

Tarcza składa się z białego otoku o szerokości 4 mm z napisem złożonym: ZW. OCHOTN. STRAŻY POŻ. RP * ZA WYSŁUGĘ LAT *, oraz czerwonego środka z odchodzącymi odśrodkowo promieniami. Na tle promieni złożona liczba : V, X, XV, XX, XXV, XXX, XXXV, 40,45, 50, 55, 60, 65 i 70. Wzór legitymacji odznaki „Za wystugę ..... lat” określa załącznik nr 10 do regulaminu.

Zdj. 11 Odznaka „Za Wystugę Lat” – 25 i 70 lat

61. Odznaka „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” ma formę toporka strażackiego. W części przeciwległej do ostrza toporka znajduje się napis „OSP”, po prawej stronie wkomponowany jest czerwony trójkąt. U dołu znajduje się napis „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza”. Odznaka brązowa, srebrna, złota wykonana jest z metalu odpowiedniego koloru. Wzór legitymacji odznaki „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” określa załącznik nr 11 do regulaminu.

Zdj. 12 Odznaka „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” w trzech stopniach

62. Sposób noszenia odznaczeń i odznak określa Regulamin Umundurowania.
63. Sposób umieszczania odznaczenia na sztandarze określają: Regulamin Sztandarów i Ceremoniał Związku OSP RP.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

64. Potwierdzeniem nadania odznaczenia lub odznaki jest legitymacja lub dyplom. Dokumenty te wydają prezydya uprawniające do ich nadawania. Strona legitymacji jest formatu A-7 a dyplomu A-4.

65. Legitymacje wydaje się osobie uhonorowanej odznaczeniem lub odznaką, z wyjątkiem Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza, a dyplom – zbiorowości, której odznaczenie zostało nadane.
66. Do Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza wydawany jest zawsze dyplom.
67. 1. Prezydium zarządów oddziałów Związku OSP RP: wojewódzkiego, powiatowego (równorzędnego), gminnego (równorzędnego) mogą ustanawiać własne odznaki. Ustanowienie odznak odbywa się za zgodą prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP.
2. Ochotnicze straże pożarne mogą ustanawiać własne odznaki, powiadamiając o tym fakcie Zarząd Główny Związku OSP RP w terminie 30 dni od dnia podjęcia przedmiotowej uchwały.
3. Rejestr wymienionych w ust. 1 i 2 odznak, prowadzi biuro Zarządu Głównego Związku OSP RP
68. Wręczenia nadanych odznaczeń, odznak i wyróżnień dokonuje prezes lub wskazany przez niego przedstawiciel prezydium zarządu oddziału Związku OSP RP, które odznaczenie, odznakę, wyróżnienie ustanowiło lub nadało.
69. Prezydium uprawnione do nadawania odznaczeń, odznak i wyróżnień prowadzi ewidencję nadań – według wzoru określonego w załączniku nr 13 do regulaminu.
70. Prezydium zarządów oddziałów Związku OSP RP uprawnione do nadawania wyróżnień określają ich wzory i zapewniają wykonanie.
71. Decyzją właściwego prezydium zarządu oddziału Związku OSP RP, prowadzenie spraw związanych z nadawaniem odznaczeń, odznak i wyróżnień może być powierzone wyznaczonemu funkcyjnemu w oddziale Związku OSP RP lub pracownikowi etatowemu.
72. 1. W przypadku zgubienia lub zniszczenia odznaczenia, odznaki, aktu nadania z oprawą, etui prezydium zarządów oddziałów Związku OSP RP uprawnione do nadawania odznaczeń lub odznak na prośbę osoby odznaczonej, jej najbliższej rodziny lub na prośbę wnioskodawcy mogą ponownie je wydać. Ponowne wydanie odznaczenia, odznaki, aktu nadania z oprawą oraz etui następuje za zwrotem kosztów ich wytworzenia.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku zgubienia lub zniszczenia legitymacji nadanego odznaczenia lub odznaki. Wówczas można wydać nieodpłatnie wtórną legitymację, którego wzór określa załącznik nr 12 do regulaminu. W przypadku zagubienia lub zniszczenia aktu nadania oraz dyplomu „Złotego Znaku Związku” lub „Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza” przy ich odtworzeniu umieszcza się symetrycznie na akcie lub dyplomie napis „WTÓRNIK”. Przy odtworzeniu legitymacji pod napisem „LEGITYMACJA” umieszcza się symetrycznie napis „WTÓRNIK”.
73. 1. Inne odznaczenia i odznaki Związku OSP RP (i jego poprzedników) nosi się po wymienionych w regulaminie, w kolejności ich otrzymania i w sposób określony w przepisach ustanawiających te odznaczenia i odznaki.
2. Odznaki o których mowa w pkt. 67.1. i 67.2. ustanowione przed wejściem niniejszego regulaminu a nadal funkcjonujące, podlegają zgłoszeniu do biura Zarządu Głównego Związku OSP RP 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego regulaminu.

3. Opinie prezydów zarządów oddziałów Związku OSP RP (*)

a) gminnego

.....
.....
.....
.....

.....
(pieczętka i podpis)

b) powiatowego

.....
.....
.....
.....

.....
(pieczętka i podpis)

c) wojewódzkiego

.....
.....
.....
.....

.....
(pieczętka i podpis)

4. Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego (*) Zarządu Głównego (**) Związku OSP RP postanowiło nadać:

Uchwała nr ..... z dnia ..... 20..... r.

Legit. nr .....

.....
(podpis osoby upoważnionej)

Uwaga!

(*) dotyczy tylko tych prezydów, które są uprawnione do akceptacji wniosku

(** *) niepotrzebne skreślić

.....
(miejsowość, data)

.....
(pieczęć Oddziału Związku OSP RP)

Wniosek o nadanie odznaczenia dla zbiorowości

.....
(stopień i nazwa odznaczenia)

1. ....
(Ochotnicza Straż Pożarna , Oddział Związku OSP RP , Instytucja ,Organizacja)

2. ....
(miejsowość – siedziba)

3. ....
(rok założenia , powstania)

4. ....
(nadane wcześniej odznaczenia , rok nadania , nr dyplomu nadania)

5. U z a s a d n i e n i e :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

W załączeniu historia OSP, oddziału Związku OSP RP, instytucji , organizacji i dokumenty to potwierdzające.

.....
Sekretarz

.....
Prezes

5. Opinia Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP

(pieczętka)

.....
Prezes

6. Opinia Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP

(pieczętka)

.....
Prezes

7. Prezydium Zarządu Głównego Związku OSP RP postanowiło nadać:

.....
(nazwa i stopień nadanego odznaczenia)

Uchwałą nr ..... z dnia .....

.....
podpis osoby upoważnionej

Ochotnicza Straż Pożarna
w .....
(nazwa miejscowości)

WNIOSEK

Do prezydium Zarządu Oddziału ..... ZOSP RP w .....

stosownie do uchwały nr ..... Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej w ..... z dnia ..... 20..... r.

przesyłamy wniosek o nadanie odznak „Za Wstługę Lat” (*)

„Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” / „Harcerska Drużyna Pożarnicza” (*)

dla niżej wymienionych członków naszej OSP:

Lp.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Data wstąpienia do OSP MDP/HDP	Funkcja		Liczba lat działalności w OSP, (MDP/HDP)	Wnioskowana odznaka		Nr legitymacji i data wydania (wypełnia Prezydium Zarządu Gminnego)
				OSP	MDP/HDP		„Za Wstługę Lat”	„Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza” (podać stopień – złota, srebrna, brązowa)	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Sekretarz Zarządu OSP ..... m. p. Prezes Zarządu OSP

Prezydium Zarządu Oddziału ..... w ..... uchwałą nr ..... z dnia ..... 20..... r. nadato odznaki

wyżej wymienionym członkom Ochotniczej Straży Pożarnej (MDP/HDP) przy OSP w .....

m. p.

.....
(Prezes)

(Sekretarz)

(*) - niewłaściciele skreślić

U w a g a: Wniosek należy wypełniać w 2 egzemplarzach, z których jeden należy przesłać do Prezydium Zarządu Oddziału Gminnego (równorzędne), a drugi pozostawić w aktach OSP. Wszelkie uwagi dotyczące osób przedstawionych do nadania odznak, należy umieścić na odwrotnej stronie wniosku.

str. 1

str. 2

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

LEGITYMACJA

Nr .....

WARSZAWA

Dnia ..... 20.....f.

str. 3

PREZYDIUM ZARZĄDU
GŁÓWNEGO

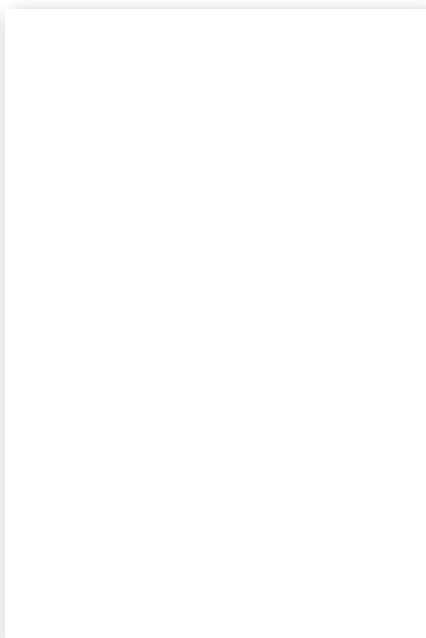
Uchwałą nr..... z dnia.....
nadało

Dn.....
.....

ZŁOTY ZNAK ZWIĄZKU

m.p. PREZES

str. 4

**ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Uchwałą nr..... z dnia.....

nadało

Złoty Znak Związku

OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

w .....

pow. .... woj. ....

***za wieloletnią, ofiarną działalność
w ochronie przeciwpożarowej,
dla dobra społeczeństwa
i Rzeczypospolitej Polskiej***

ZZZI.....

**Prezes
Zarządu Głównego ZOSP RP**

Warszawa, ... 20.... r.

.....

***Związek
Ochotniczych Straży Pożarnych
Rzeczypospolitej Polskiej***

Prezydium Zarządu Głównego

Uchwałą nr..... z dnia.....

n a d a ł o

Drubowi

.....

***MEDAL HONOROWY
im. Bolesława CHOMICZA***

***w uznaniu szczególnych zasług
dla rozwoju i umacniania Związku***

Nr Cb / .....

***Prezes
Zarządu Głównego ZOSP RP***

Warszawa, ... 20.....

.....

**ZWIĄZEK
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Uchwałą nr..... z dnia.....

n a d a ł o

**SREBRNY MEDAL
ZA ZASŁUGI
DLA POŻARNICTWA**

OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

W .....

pow. .... woj. ....

**za wieloletnią, ofiarną działalność
w ochronie przeciwpożarowej,
dla dobra społeczeństwa
i Rzeczypospolitej Polskiej**

Nr S / .....

Prezes
Zarządu Głównego ZOSP RP

Warszawa, ... 20.....

str. 1

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH
STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATOWEGO

w .....

woj. ....

LEGITYMACJA

Nr .....

str. 2

PREZYDIUM
ZARZĄDU ODDZIAŁU
POWIATOWEGO

Uchwałą nr..... z dnia.....

nadało

Dh.....

.....

**ODZNAKĘ
STRAŻAK WZOROWY**

m.p. PREZES

str. 1

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH
STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU

(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

w .....

powiat .....

woj. ....

LEGITYMACJA

Nr .....

str. 2

PREZYDIUM ZARZĄDU
ODDZIAŁU

(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

w .....

Uchwałą nr..... z dnia.....

nadało

Dh .....

.....

**ODZNAKĘ
„ZA WYSLUGĘ
..... LAT”**

m.p. PREZES

Dnia ..... 20 ..... r.

str. 1

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH
STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU

.....
(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

W .....

powiat .....

woj. ....

LEGITYMACJA

Nr .....

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH
STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU

v

W .....

powiat .....

woj. ....

LEGITYMACJA

Nr .....

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH
STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZARZĄD ODDZIAŁU

.....
(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

W .....

powiat .....

woj. ....

LEGITYMACJA

Nr .....

str. 2

PREZYDIUM ZARZĄDU
ODDZIAŁU

.....
(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

W .....

Uchwałą nr..... z dnia.....

nadało

Dh .....

**ZŁOTĄ ODZNAKĘ
„MŁODZIEŻOWĄ
DRUŻYNĄ POŻARNICZĄ”**

m.p. PREZES

Dnia ..... 20 ..... r.

PREZYDIUM ZARZĄDU
ODDZIAŁU

.....
(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

W .....

Uchwałą nr..... z dnia.....

nadało

Dh .....

**SREBRNĄ ODZNAKĘ
„MŁODZIEŻOWĄ
DRUŻYNĄ POŻARNICZĄ”**

m.p. PREZES

Dnia ..... 20 ..... r.

PREZYDIUM ZARZĄDU
ODDZIAŁU

.....
(miejskiego, miejsko-gminnego, gminnego)

W .....

Uchwałą nr..... z dnia.....

nadało

Dh .....

**BRAZOWĄ ODZNAKĘ
„MŁODZIEŻOWĄ
DRUŻYNĄ POŻARNICZĄ”**

m.p. PREZES

Dnia ..... 20 ..... r.

str. 1

str. 2

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**LEGITYMACJA
WTÓRNIK**

Nr .....

WARSZAWA

Dnia ..... 20.....r.

str. 3

PREZYDIUM ZARZĄDU
GŁÓWNEGO

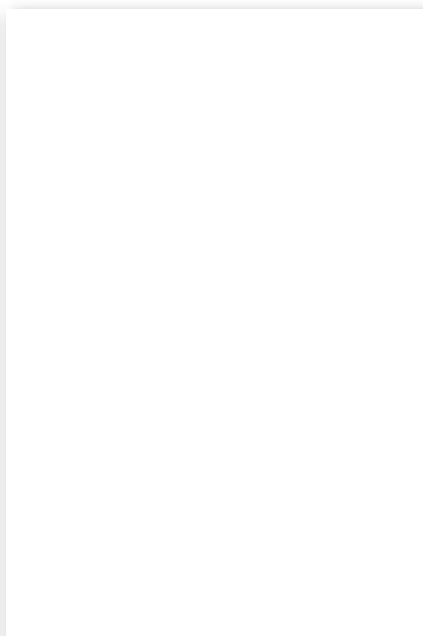
Uchwałą nr..... z dnia.....
nadało

Dh.....
.....

ZŁOTY ZNAK ZWIĄZKU

m.p. PREZES

str. 4

EWIDENCJA WYDANYCH ODZNACZEŃ, ODZNAK I WYRÓŻNIEŃ

Lp.	Imię i nazwisko (nazwa instytucji, organizacji)	Imię ojca	Wnioskodawca	Rodzaj odznaczenia, odznaki lub wyróżnienia	Nr uchwały	Data nadania

